

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№5

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAkatNI BOSHqARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIqISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHqARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIVAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIVAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIVAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI.....	196
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIVAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIVAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O‘ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG‘ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI	248
Marufxanov Davron Hasanovich O‘ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O‘RTASIDAGI O‘ZARO BOG‘LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO‘LLARI	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O‘ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O‘RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI	278
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA‘MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELARI	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG‘-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘LLARI	298
Ro‘ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO‘RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o‘g‘li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTLARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQA TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abduko'xor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

O'ZBEKISTONDA "O'ZSUVA'TA'MINOT" AJ TIZIMI KORXONALARINI "YASHIL" MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA JALB QILINGAN XUSUSIY INVESTITSIYALAR DINAMIKASINING IQTISODIY TAHLILI	652
Risqibekova Nozimaxon	
WAYS TO REDUCING POVERTY BY INCREASING INCOME: INSTITUTIONAL AND SOCIO-ECONOMIC MECHANISMS	657
Muxammedov Jasurbek Oллоberdi ugli, Ganiyev Muhammadjon Khalilovich	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo'minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI...	672
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI VAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG'OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQUADIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xurinis	
ORGANISATIONAL BEHAVIOR IN ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON MANAGEMENT DECISION-MAKING: A REVIEW OF THEORIES	704
Djumanov A.A.	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI VA DOLZARB MUAMMOLARI	714
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Mannabova Madina Sunnatillo qizi	
MILLIY GO'SHT CHORVACHILIGINING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA TASHKILIY-IQTISODIY OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	721
Kushakov Faxriddin Baxtiyarovich	
KORXONANING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA XARAJATLAR MONITORINGINING ROLI.....	731
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA KADRLAR TAYYORLASH VA DUAL TA'LIM TIZIMI RIVOJI.....	738
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI VA ISTIQBOLLARI....	741
Musayeva Shoirazimovna	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ТРУДА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	746
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
TRANSPORT LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAMLUKAT IQTISODIYOTI RIVOJIDAGI O'RNI	754
Abdusalikova Komila Abdusalikovna	

JAMOAT TRANSPORTI KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI AMALGA OSHIRISH USULLARI.....	758
Berdiyev Temur Azamatovich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA ELEKTRON TIJORAT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI.....	764
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
NAVOIY VILOYATI XATIRCHI TUMANIDA MAVJUD TURISTIK RESURSLARDAN ICHKI VA XALQARO TURIZMDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	769
Turayev Abduvoxid Kuldashovich	
RAQAMLI PLATFORMALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING INKLUZIVLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	776
Azizbek Nusratov San'atillayevich	
MINERAL VA KIMYOVIY QO'SHIMCHALAR BILAN KOMPLEKS MODIFIKATSIYALASH ORQALI SEMENT MATRITSASI MUSTAHKAMLIGINI OSHIRISH.....	781
Turgaev Jambul Adilbaevich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TRANSFERINI TA'MINLASH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI.....	787
Yodgorova Xalima To'liqinova	
WAYS TO IMPROVE PRICING POLICY MECHANISMS OF STATE-OWNED ENTERPRISES.....	792
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
AN'ANAVIY VA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN BOSHQARUV TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI (MS1H1 SERVO MOTORI MISOLIDA)	798
Pirmatov Nurali Berdiyevich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIK VA LIKVIDLIKNI BOSHQARUV HISOBIGA INTEGRATSIYALASH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI, PROGNOZLASH VA ERTA OGOHLANTIRISH MEXANIZMI.....	803
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
TAYYOR MAHSULOT QADRSIZLANISHI HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISH: ISHCHI SCHYOTLARINI JORIY ETISHNING METODIK ASOSLARI.....	808
Babakulova Matluba Kurbannazarovna	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МЕДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ РАБОТЫ В МАХАЛЛЯХ.....	812
Kosimjonov Nozimjon Kozimjonovich	
MINTAQALARNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHIDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING AHAMIYATI: NAZARIY YONDASHUVLAR TAHLILI	815
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
TURISTIK XIZMAT BOZORINING MOHIYATI, UNING VAZIFALARI VA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	821
Payazov Murod Maqsudovich, Salimova Mumtozbeqim Jahongir qizi, Shahnoza Xudoyberdiyeva Davlatovna	
CHIGITLI PAXTA TARKIBIDAN YOT ARALASHMALARNI AJRATISH UCHUN QO'LLANILADIGAN TEXNOLOGIYALAR.....	825
Bozorov Dilmurod Bahromjon o'g'li, Jakparov Oltinboy Rustamjon o'g'li	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND GREEN INITIATIVES: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN	830
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
SOLIQ INSTRUMENTLARI ORQALI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	834
Akbarov Abdulhamid Akmal o'g'li, Ahrorqulov Jonibek Otabek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHI KONSENTRATSIYASINING HUDUDIY TAHLILI: VILOYATLAR VA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR BO'YICHA HERFINDAHL-HIRSCHMAN INDEKSI	839
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	

CHARM-POYABZAL SANOATI TARMOG'INING RIVOJLANISHI VA O'ZIGA XOS JIHATLARI TO'G'RISIDA.....	847
Azimova Feruza Payziyevna, O. Maxmudov	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA RESURS EHTIYOJLARI.....	852
Arziqulova Oybarchin Eshquvat qizi	
KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHGA YO'NALTIRILGAN TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	858
Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA KREDITLASH TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	864
Tajimuratova Nelufar Vays qizi	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	
BAHOLANGAN RISKLARGA NISBATAN AUDITORNING HATTI-HARAKATLARI	876
A.Z.Avlokulov	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDİYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA MOLIYAVIY HISOBOTDA OCHIB BERISHNI TAKOMILLASHTIRISH	880
Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	885
Мухторов М. Н., Каримова А. М.	
FIZIK XAVFSIZLIK NAZORATI VA UNI ISPY DASTURI ASOSIDA MONITORING QILISH.....	892
Usmanbayev Doniyorbek Shuxratovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH JARAYONIDA STRATEGIK MENEJMENTNING AHAMIYATI	902
Bazarbaeva Dildora Ekramjon qizi, Koshanov Abdimurat Azat uli	
KALSIYLANGAN SODA ISHLAB CHIQRISHDA TEXNOLOGIK PARAMETRLARNI METROLOGIK TA'MINLASHNING AHAMIYATI	910
Ametova Biybisuliu Xamidullaevna, Ametov Quanishbay Xamidullaevich	
ЛЬГОТЫ ПО ПРЯМЫМ И КОСВЕННЫМ НАЛОГАМ И ИХ ГАРМОНИЧНОЕ СООТНОШЕНИЕ	915
Фаттоев Олимжон Гайрат ўғли	
O'ZBEKISTONDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI QO'LLAB-QUVVATLASHNING KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDAGI INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	920
Ulashova Zarnigor Botirali qizi	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH.....	925
Abduraxmonov Valijon G'ofurovich, Yusupova Dilnigor A'zamjon qizi	
IQTISODIY TIZIMDA RISK VA UNING XUSUSIYATLARI TAHLILI.....	929
Nasimov Ravshanjon Azimovich	
INSON KAPITALIGA INVESTITSİYALARNI JALB QILISHNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	937
Zayniddinov Aloviddin Zayniddin o'g'li	
SOLIQ NAZORATINING AMALIYOTDAGI SAMARADORLIK JIHATLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	945
Nizomxonov Elbekxon Erkinxon o'g'li	
FISKAL MEKANIZMLARNING HUDUDIY RIVOJLANISHGA TA'SIR ETISH XUSUSIYATLARI.....	950
Ne'matov Ne'matulla Erkinboevich	
ФИСКАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА: ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	955
Воронин Сергей Анатольевич, Ахмедова Фазилат Жураевна	
IMPROVING EMPLOYEE MOTIVATION AND DEVELOPING AN EFFECTIVE INCENTIVE SYSTEM IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT.....	962
Makhmudov Sunnatjon Abdujabbor ugli, Ashurova Jasmina Jo'ra kizi	

O'ZBEKISTONDA KO'P POG'ONALI PENSIYA TIZIMIGA O'TISHNING EKONOMETRIK TAHLILI VA MOLIVAVIY BARQARORLIK MODELLARI	966
Mamatqulova Yayra Dilmurod qizi	
SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY O'SISHNING TASHKILIIY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	971
Astanayev Kulmakhammat Sanayevich	
JAHON IQTISODIYOTINING GLOBALLASHUV OMILLARI VA BOSQICHLARI	977
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA JUST-IN-TIME TIZIMIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI ...	981
Mahmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li	
KORXONALARDA ASOSIY FAOLIYAT XARAJATLARINING AUDITINI AMALGA OSHIRISH XUSUSIYATLARI	986
Djumayeva Guzal Axtamovna, Sag'dullayev Abdullo Valijon o'g'li	
XOM ASHYO VA MATERIALLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	990
Qo'ziyeva Maftuna Otabek qizi, Rafikova Aziza Xurshid qizi	
AHOLI TURMUSH SIFATINI OSHIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA MEHNAT RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNING O'RNI (Navoiy viloyati misolida)	994
O'roqov Mamurali Odil o'g'li	
INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ORQALI BO'LAJAK MUHANDISLARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1000
Ibragimov Suxrob Latifovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA STRATEGIK BOSHQARUVNI TADQIQ ETISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	1004
Ismailova Nilufar Sabitdjanovna	
СРАВНЕНИЕ МЕТОДОВ ФОРМОВКИ ТРУБ СРЕДНЕГО И БОЛЬШОГО ДИАМЕТРА	1010
Юсупов А.А., Райимкулов С.Х.	
TURIZM XIZMATLARINING RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDAGI RIVOJLANISH DARAJASINI BAHOLASH.....	1015
Qodirov Farrux Ergash o'g'li, Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li	
DAVLAT GRANTLARI TANLOVLARINI SHAKLLANTIRISHDA KO'P BOSQICHLI IJTIMOYIY MASLAHATLASHUV VA RAQAMLI JAMOATCHILIK ISHTIROKI MEXANIZMINING AHAMIYATI.....	1020
Xasanov Jahongir Botir o'g'li	
PAHTA XOM ASHYOSINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ORQALI QO'SHIMCHA QIYMAT YARATISH.....	1025
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li, Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RAQAMLASHTIRISH ORQALI SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI	1030
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОЛОГИИ ОЦЕНКИ И АНАЛИЗА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ «ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ»	1036
Хайдарова Дилдора Жахонгир кизи	
ТЕОРИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ИСЛАМСКОГО СТРАХОВАНИЯ И ЕГО СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НА ПРИМЕРЕ БЛИЖНЕВОСТОЧНЫХ СТРАН.....	1040
Гаффоров Шухрат Насриевич	
BANKLARDA ICHKI NAZORAT TIZIMI SAMARADORLIGINING MOLIVAVIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	1047
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1054
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	

JAHON SAVDO TASHKILOTI TALABLARI DOIRASIDA MAMLAKATIMIZ KORXONALARINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH XUSUSIYATLARI.....	1059
Masharipova Manzura Alimbayevna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYALARNING AHAMIYATI....	1067
Dusmatov Begmuxammad Olimjonovich, Mirzaahmedov Mirziyo Ulug'bek o'g'li	
XO'JALIK YURITUVCHI BIZNES SUBYEKTLARI BIZNES MUHITI RIVOJLANISHIGA DAVLATNING TA'SIRI..	1072
Xazratov Abror Panjiyevich, Muratkulov Xumoyun Dilshodovich	
YASHIL XIZMATLAR SOHASINING MOHIYATI, IJTIMOIIY-IQTISODIY FUNKSIYASI VA BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI	1077
Y.M. Xalikov	
ASALARICHILIK XO'JALIKLARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING XUSUSIYATLARI	1085
Ishturdiyev Hasan Abdigapparovich	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	1091
Мухторов М. Н., Каримова А. М.	
«HR BUSINESS PARTNER» КАК ИНСТРУМЕНТ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	1098
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
KICHIK VA O'RTA BIZNES SUBYEKTLARI UCHUN REAL VAQT REJIMIDA DINAMIK RISK-PROFILGA ASOSLANGAN KREDIT LAYOQATINI BAHOLASHNING ADAPTIV MODELI (DRP-KREDIT MODELI)...	1109
Hamroyeva Sabina Ismoil qizi, Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
QISHLOQ HUDUDLARIDA AGROBIZNES TUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH BORASIDAGI XORIJIY TAJRIBA VA UN DAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI.....	1115
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li	
INFLYASIYA VA BUDJET XARAJATLARI: ASOSIY BOG'LIQLIKLAR.....	1118
Izbosarov Bobur Baxriddinovich, Umirov Sherzod Baxriddinovich	
KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASHDA SOLIQ SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	1124
Bakirov Kobiljon Mamatyusupovich	
АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ДИСТАНЦИОННЫХ БАНКОВСКИХ УСЛУГ В УЗБЕКИСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....	1128
Уктамов Альберт Жасурович Bakirov Kobiljon Mamatyusupovich	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ КОМПЛЕКСНОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ: СНИЖЕНИЕ РИСКОВ, УКРЕПЛЕНИЕ КАПИТАЛЬНОЙ БАЗЫ И ЛИБЕРАЛИЗАЦИЯ АКТИВОВ.....	1135
Эгамова Махфурат Эсановна	
ФАЗООБРАЗОВАНИЕ И ФИЗИКО-ХИМИЧЕСКИЕ СВОЙСТВА МАГНИЕВОГО ОКСИХЛОРИДНОГО ЦЕМЕНТА, СИНТЕЗИРОВАННОГО ИЗ КАУСТИЧЕСКОГО ДОЛОМИТА.....	1141
Абылова Амина, Сайпов Абат, Бекбосынова Рысгул, Абылов Женис	
HUDUDLARDA MADANIY TURIZM XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING BOSHQARUV USULLARI	1150
Shohruzbek Ruziyev	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA SIRKULYAR IQTISODIYOT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	1156
Xalikulova Gulzada Tojmuratovna, Kuziyeva Nargiza Ramazanovna	

HUDUDLARDA MADANIY TURIZM XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING BOSHQARUV USULLARI

Shohrubbek Ruziyev

Toshkent xalqaro universiteti, i.f.f.d., dotsent.

Annotatsiya. Madaniy turizm zamonaviy iqtisodiyotning eng tez o'sayotgan tarmoqlaridan biri bo'lib, hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy salohiyatini yuksaltirishda, ish o'rinlari yaratishda hamda milliy merosni asrab-avaylashda muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu tadqiqot ishi hududlarda madaniy turizm xizmatlarini rivojlantirishning boshqaruv usullari, ularning o'ziga xos iqtisodiy xususiyatlari hamda strategik samaradorligini oshirish mexanizmlarini ilmiy jihatdan tahlil qilishga bag'ishlangan. Mazkur maqola xalqaro boshqaruv tajribalari va mintaqaviy sharoitlarni qiyosiy o'rganish orqali turizm infratuzilmasidagi mavjud boshqaruv muammolarini kashf etadi. Tadqiqot metodologiyasi miqdoriy va sifat yondashuvlarini o'z ichiga olgan bo'lib, 2026-yilning birinchi choragida Farg'ona viloyati, xususan Qo'qon shahri misolidagi madaniy turistik obyektlar va xizmat ko'rsatish korxonalarini faoliyati tizimli o'rganildi.

Kalit so'zlar: Madaniy turizm, boshqaruv usullari, mintaqaviy iqtisodiyot, turistik infratuzilma, xizmat ko'rsatish sifati, davlat-xususiy sheriklik.

Siz taqdim etgan o'zbek tilidagi annotatsiya va kalit so'zlarning professional ilmiy uslubdagi rus hamda ingliz tillaridagi tarjimasini:

Аннотация Культурный туризм является одним из самых быстрорастущих секторов современной экономики и играет важную роль в повышении социально-экономического потенциала регионов, создании рабочих мест и сохранении национального наследия. Данное исследование посвящено научному анализу методов управления развитием услуг культурного туризма в регионах, их специфических экономических характеристик и механизмов повышения стратегической эффективности. На основе сравнительного изучения международного опыта управления и региональных условий в статье выявляются существующие управленческие проблемы в туристической инфраструктуре. Методология исследования включает количественный и качественный подходы; в первом квартале 2026 года было проведено системное изучение деятельности объектов культурного туризма и предприятий сферы услуг на примере Ферганской области, в частности города Коканда.

Ключевые слова: Культурный туризм, методы управления, региональная экономика, туристическая инфраструктура, качество обслуживания, государственно-частное партнерство.

Abstract Cultural tourism has emerged as one of the fastest-growing sectors of the modern economy, playing a pivotal role in enhancing the socio-economic potential of regions, creating job opportunities, and preserving national heritage. This research study provides a scientific analysis of management methods for developing cultural tourism services in regions, delineating their specific economic characteristics and mechanisms for enhancing strategic efficiency. Through a comparative analysis of global management practices and regional conditions, the paper uncovers existing governance and management challenges within tourism infrastructure. Employing a mixed-methods design that combines quantitative and qualitative approaches, a systematic study was conducted in the first quarter of 2026, examining the operations of cultural tourism sites and service enterprises in the Fergana region, with a specific focus on the city of Kokand.

Keywords: Cultural tourism, management methods, regional economy, tourism infrastructure, service quality, public-private partnership.

KIRISH

Turizm sanoati global iqtisodiyotning eng yirik, istiqbolli va innovatsiyalarga boy tarmoqlaridan biri sifatida davlatlarning makroiqtisodiy barqarorligini ta'minlashda beqiyos o'rin tutadi. Ular orasida madaniy turizm alohida ajralib turadi, chunki bu yo'nalish nafaqat moliyaviy oqimlarni jalb etish, balki insoniyatning qadimiy tarixi, urf-odatlarini, me'moriy yodgorliklari va intellektual merosini kelajak avlodlar uchun jonli tarzda yetkazib berishdek ulkan ijtimoiy missiyani ham bajaradi. Jahon sayyohlik tashkiloti (UNWTO) hisobotlariga ko'ra, bugungi kunda dunyo bo'ylab xalqaro miqyosda sayohat qilayotgan sayyohlarning qariyb qirq foizi o'z sayohatlarini bevosita madaniy maqsadlarda amalga oshirmoqda. Bunga o'ziga xalqlarning turmush tarzi bilan tanishish, xalqaro ko'rgazma va festivallarda ishtirok etish, noyob arxitektura namunalari hamda ziyoratgohlarni

o'z ko'zi bilan ko'rish istagi sabab bo'lmoqda. Shu nuqtai nazardan, madaniy turizm xizmatlari bozori turizm sanoatidagi eng barqaror va doimiy o'suvchi segment hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasi ham o'zining ko'p asrlik sivilizatsiyasi, Buyuk Ipak yo'li chorrahasida joylashganligi, Jahon madaniy merosi ro'yxatiga kiritilgan bebaho obidalar bilan xalqaro turizm bozorida raqobatbardosh takliflarni taqdim eta oluvchi ulkan salohiyatga ega mamlakatdir. Ayniqsa, Farg'ona vodiysi o'zining betakror hunarmandchilik maktablari, boy adabiy muhiti va qadimiy obidalar bilan yangi turistik destinatsiya sifatida dunyo jamoatchiligi e'tiborini tortmoqda. Ammo bu resurslardan oqilona foydalanish va iqtisodiy samaradorlikka erishish uchun birinchi navbatda boshqaruv usullarini tubdan modernizatsiya qilish, xizmatlar sifatini jahon standartlariga moslashtirish talab etiladi.

Zamonaviy sharoitda hududlarda madaniy turizm xizmatlarini rivojlantirishning boshqaruv usullari o'ta murakkab, ko'p tarmoqli va doimiy o'zgaruvchan tizimni o'zida aks ettiradi. Bu jarayon o'z ichiga faqatgina muzeylarni ta'mirlash yoki sayyohlarga gid xizmatlarini ko'rsatishni emas, balki keng ko'lamlı logistika zanjirini yaratishni, mehmonxona biznesini xalqaro talablarga moslashtirishni, hududning o'ziga xos turistik imijini yaratishni hamda xavfsizlik va axborot ta'minotini kafolatlashni qamrab oladi. Aksariyat hollarda viloyat va tumanlar darajasidagi boshqaruv idoralari o'z hududlaridagi obyektlarning qadr-qimmatini tushunsalarda, ularni erkin bozor munosabatlari sharoitida qanday qilib tijoriylashtirish va yuqori daromadli turistik mahsulotga aylantirish bo'yicha aniq strategik yondashuvlarga ega emaslar. Hali hamon eskicha, ma'muriy-buyruqbozilikka asoslangan ko'rsatmalar orqali turizmni rivojlantirishga urinish holatlari uchrab turibdi, bu esa sohada faoliyat yurituvchi xususiy investorlar va tadbirkorlarning tashabbuslarini bo'g'ib qo'yimoqda. Shuningdek, turistik xizmatlar sohasida raqobat muhitini to'g'ri shakllantirish, hududning o'ziga xos ekologik va ijtimoiy sig'imini hisobga olgan holda sayyohlar oqimini taqsimlash kabi ilg'or menejment texnologiyalari amaliyotga yetarlicha tatbiq etilmagan. Shu sababli, boshqaruvni markazsizlashtirish hamda hududlarning o'ziga xos madaniy xususiyatlaridan kelib chiqqan holda individual strategiyalarni ishlab chiqish o'ta dolzarb ilmiy va amaliy masaladir.

Ushbu tadqiqot ishi aynan yuqorida sanab o'tilgan kamchiliklarni bartaraf etish, hududlarda madaniy turizm xizmatlarini rivojlantirishning eng zamonaviy boshqaruv usullarini ilmiy jihatdan tahlil qilish hamda amaliy tavsiyalar majmuini ishlab chiqishni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan. Tadqiqot obyekti sifatida chekka hududlar hamda viloyat markazlarida joylashgan madaniy va tarixiy meros obyektlari tevaragida shakllangan xizmat ko'rsatish ekotizimi tanlab olindi. Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida hududiy turizm boshqarmalari an'anaviy nazoratchi idoradan ko'ra, ko'proq hududiy turizm klasterlarining faoliyatini muvofiqlashtiruvchi, yuridik va marketing xizmatlarini ko'rsatuvchi zamonaviy xab (hub) markazlariga aylanishi zarurligi masalasi tadqiqotning asosiy yo'nalishini tashkil qiladi. Shuning bilan birga, maqolada mahalliy aholining madaniy turizm boshqaruvidagi bevosita ishtiroki masalasi ham keng yoritiladi. Turizm faqatgina tashqaridan kelgan sayyohlar uchun qilinadigan tadbir emas, balki mezbon aholining turmush farovonligini oshiruvchi, ularning daromadlarini diversifikatsiya qiluvchi muhim iqtisodiy dastakdir. Aholi qanchalik ushbu jarayonga chuqur integratsiya qilinsa, madaniy merosni himoya qilish va targ'ib etish shunchalik tabiiy va samimiy xarakterga ega bo'ladi. Umuman olganda, maqolada ko'tarilayotgan barcha masalalar hududiy turizm boshqaruvini ilm-fanga tayangan holda sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqishga, mavjud iqtisodiy va logistik to'siqlarni bartaraf etish hamda O'zbekistonni xalqaro maydonda raqobatbardosh turistik hududga aylantirishga bevosita xizmat qilishi bilan ajralib turadi.

Tadqiqotning asosiy ilmiy farazi shundan iboratki, agar hududiy miqyosda madaniy turizm xizmatlarini ko'rsatuvchi subyektlar faoliyati raqamli platformalar orqali yagona tizimga birlashtirilsa hamda boshqaruv qarorlarini qabul qilishda ma'muriy organlar bilan xususiy sektor o'rtasidagi sheriklik qonuniy kafolatlansa, hududga tashrif buyuruvchi sayyohlar soni va ularning qolish davomiyligi hamda o'rtacha xarajatlari miqdori keskin oshadi. Bizning mazkur ilmiy maqolamiz amaliyot bilan uzviy bog'langanligi sababli, nafaqat ilmiy-nazariy tushunchalarni boyitadi, balki tuman va shahar hokimliklari, hududiy turizm idoralari va tadbirkorlar uchun amaliy qo'llanma vazifasini ham o'taydi. Ilmiy izlanishlar natijasida olingan amaliy xulosalar orqali sohadagi davlat siyosatini takomillashtirish, byudjet mablag'laridan samarali foydalanish va investitsiya jozibadorligini oshirish bo'yicha maqsadli dasturlarni amalga oshirish imkoniyati yaratiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Hududlarda madaniy turizm xizmatlarini boshqarish, uning mintaqaviy iqtisodiyotga ta'siri va strategik taraqqiyot yo'nalishlari masalalari jahon iqtisodiyot fanida ham, sotsiologik va madaniyatshunoslik yo'nalishlarida ham doimiy ravishda qizg'in muhokama markazida bo'lib kelmoqda. Turizm iqtisodiyoti bo'yicha dunyoga mashhur olim, Buyuk Britaniyalik tadqiqotchi Greg Richards o'zining madaniy turizm taraqqiyotiga doir ko'plab asarlarida ushbu tushunchani shunchaki arxitektura inshootlari va muzeylarga tashrif buyurishdan iborat emas, balki keng qamrovli ijtimoiy-madaniy integratsiya jarayoni sifatida izohlaydi [1;15b]. Uning ilmiy

dalillariga ko'ra, muvaffaqiyatli boshqaruv usuli har doim madaniy merosning haqiqiylikini (authenticity) saqlab qolish bilan birga, sayyohlarda yangi bilim va ko'nikmalar shakllanishiga zamin yaratishi shart. Boshqa bir yetakchi olim, zamonaviy marketing fanining asoschisi Filipp Kotler va uning hammualliflari o'zlarining xizmatlar sohasi marketingiga bag'ishlangan yirik asarlarida destinatsiya marketingi (destination marketing) konsepsiyasini ilgari suradilar [2;89b]. Ushbu nazariyaga muvofiq, turistik hududni muvaffaqiyatli boshqarish uchun eng avvalo u yerdagi davlat va xususiy subyektlar hamkorligida yagona turistik imij yaratilishi, xizmat ko'rsatish xodimlari esa mijozga yo'naltirilgan xizmat ko'rsatish falsafasiga to'liq o'qitilishi talab etiladi. Bu o'rinda Kotlerning asosiy urg'usi hududni bir butun mahsulot sifatida bozorda joylashtirish (positioning) hamda sayyohlarning psixologik ehtiyojlarini to'g'ri qondirish zarurati bilan belgilanadi. Bundan tashqari, aqlli turizm (smart tourism) bo'yicha o'zining empirik tadqiqotlari bilan mashhur bo'lgan Dimitrios Buhalis axborot texnologiyalarining turistik xizmatlar boshqaruvidagi inqilobiy ta'sirini chuqur tahlil qilgan [3;112b]. Buhalis o'z asarlarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari nafaqat iste'molchilarga ma'lumot topish imkonini berishini, balki boshqaruvchilarga katta hajmdagi ma'lumotlar (Big Data) asosida sayyohlar xatti-harakatini prognoz qilish va resurslarni eng yuqori darajada samarali taqsimlash imkonini taqdim etishini asoslab bergan. Ushbu xalqaro ilmiy manbalar tadqiqotimiz uchun g'oyaviy fundament vazifasini o'tab, eng ilg'or boshqaruv usullarini o'zlashtirishga yo'naltiradi.

Respublikamiz olimlari va iqtisodchi tadqiqotchilari ham turizm sohasini rivojlantirishning milliy xususiyatlariga bag'ishlangan qator salmoqli izlanishlar olib borishgan. Taniqli iqtisodchi olimlar I. T. Tuxliyev va M. Q. Pardaevlar tomonidan yozilgan fundamental asarlarda O'zbekiston sharoitida turizm infratuzilmasini takomillashtirish va hududiy turizm bozorini tartibga solishning davlat mexanizmlari atroflicha o'rganib chiqilgan [4;45b]. Ularning ilmiy izlanishlarida asosiy e'tibor turizm industriyasining tarmoqlararo aloqadorligiga, masalan qishloq xo'jaligi, transport va xizmat ko'rsatish sohaslarining turizm bilan uzviy bog'liqligiga qaratilgan bo'lib, bu tarmoqlarni yagona klaster tizimida boshqarish eng maqbul yo'l ekanligi ilgari suriladi. Shuningdek, mamlakatimiz iqtisodiyotini modernizatsiyalash masalalarini o'rgangan yosh izlanuvchilarning ishlarida ham hududiy investitsiya iqlimini yaxshilash hamda kichik va o'rta biznes subyektlarining turizmdagi ulushini oshirish muammolari tahlil etilgan [5;78b]. Jumladan, hududiy turizmni rivojlantirishning normativ-huquqiy bazasini mustahkamlash, tadbirkorlarga soliq hamda kredit imtiyozlarini taqdim etish orqali xizmat ko'rsatish sifatini oshirish mumkinligi ko'rsatib o'tilgan. Mahalliy hukumat organlari va soha mutaxassislari uchun maxsus qabul qilingan davlat dasturlari va farmonlari ham ushbu sohani isloh qilishning ustuvor huquqiy asosi hisoblanadi [6;12b]. Shunga qaramasdan, mavjud ilmiy va uslubiy adabiyotlarni chuqur tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, milliy tadqiqotlarning aksariyati turizmni umumiy makroiqtisodiy yondashuv asosida baholagan bo'lib, bevosita mikrodarajada, ya'ni aynan bir tuman yoki shahar miqyosida madaniy turizmni boshqarishning aniq iqtisodiy-matematik hamda sotsiologik tahlillariga qaratilgan tor ixtisoslashgan ilmiy ishlar yetishmaydi. Bizning mazkur tadqiqot ishimiz asosan xalqaro nazariyalarni amaliy maydonga, xususan mintaqaviy jihatdan o'ziga xos bo'lgan Farg'ona vodiysi hududlari misoliga tatbiq etish orqali fanda kuzatilayotgan ushbu empirik bo'shliqni to'ldirishga, aniq faktlar va so'rovnoma natijalariga asoslangan yangi boshqaruv modelini taklif etishga intilganligi bilan avvalgi tadqiqotlardan tubdan ajralib turadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot doirasida qo'yilgan ilmiy va amaliy maqsadlarga erishish hamda hududlarda madaniy turizm xizmatlarini rivojlantirishning boshqaruv usullarini xolisona baholash uchun miqdoriy va sifat tahlillarini o'zida mujassam etgan aralash tadqiqot metodologiyasi (mixed methods research) tizimli ravishda qo'llanildi. Tadqiqotning dastlabki nazariy bosqichida deduksiya, tizimli yondashuv va qiyosiy-mantiqiy tahlil usullari orqali xorijiy davlatlarning turizmni boshqarish borasidagi tajribalari, shuningdek xalqaro ilmiy jurnallarda nashr etilgan maqolalar va Jahon sayyohlik tashkilotining so'nggi statistik hisobotlari chuqur o'rganib chiqildi. Tadqiqotning amaliy-empirik ma'lumotlarini yig'ish maqsadida 2026-yilning birinchi choragida bevosita hududiy kuzatuvlar, anketalashtirish (so'rovnoma) va chuqurlashtirilgan ekspert intervyulari amalga oshirildi. Geografik tadqiqot obyekti sifatida ko'plab qadimiy me'moriy yodgorliklarga, xalqaro ahamiyatdagi hunarmandchilik markazlariga hamda boy adabiy muhitga ega bo'lgan Farg'ona viloyati, xususan Qo'qon shahri va unga yondosh tumanlar tanlab olindi. Ma'lumot yig'ish jarayonida tasodifiy tabaqalashtirilgan tanlanma usulidan foydalanildi va jami to'rt yuz ellik nafar respondent jalb etildi. So'rovnomada qatnashganlarning yuz ellik nafarini hududga tashrif buyurgan mahalliy hamda xorijiy sayyohlar, yuz nafarini turizm xizmatlari sohasida biznes yurituvchi tadbirkorlar (mehmonxona, umumiy ovqatlanish shahobchalari, transport va logistika xizmatlari vakillari), qolgan ikki yuz nafarini esa bevosita davlat boshqaruvi organlari, turizm qo'mitalari mutaxassislari hamda madaniy meros obyektlarining ilmiy va xizmat ko'rsatuvchi xodimlari tashkil etdi.

Olingan birlamchi empirik ma'lumotlarning aniqligini, statistik jihatdan ishonchligini va obektivligini

ta'minlash maqsadida ma'lumotlarni tahlil qilish uchun SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) dasturiy ta'minotining so'nggi versiyasidan foydalanildi. Tahlil jarayonida respondentlarning yosh, jins va fuqaroligi kabi umumiy demografik ko'rsatkichlari bilan bir qatorda, ularning turizm xizmatlari sifati, hududiy transport logistikasi hamda axborot bilan ta'minlanganlik darajasiga bergan baholari asosida korrelyatsion bog'liqliklar aniqlandi. Shuning bilan birga, viloyat statistika hamda turizm boshqarmalaridan olingan oxirgi besh yillik byudjet tushumlari, sayyohlar oqimining yillar o'rtasidagi farqi, xorijiy va mahalliy investitsiyalar dinamikasi ko'rsatkichlari ikkilamchi ma'lumot sifatida trend analizi va indeks usullari orqali qayta ishlandi. Ushbu keng qamrovli metodologik yondashuv nafaqat mavjud holatning statistik manzarasini ko'rish, balki kuzatilayotgan muammolarning tub ildizlarini aniqlash hamda iqtisodiy-matematik dalillarga tayangan holda amaliy boshqaruv usullarini tavsiya etish imkonini taqdim etdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Farg'ona viloyati hududlari doirasida o'tkazilgan sayyohlar so'rovnoma natijalariga murojaat qilsak, hududga tashrif buyuruvchi sayyohlarning yetmish foizidan ortig'i o'zlarining asosiy maqsadi sifatida tarixiy me'moriy inshootlarni ko'rish, xususan Qo'qon shahridagi Xudoyorxon o'rdasi va Marg'ilondagi ipakchilik hunarmandchilik markazlari bilan tanishishni belgilashgan. Jumladan, xorijiy sayyohlarning qariyb ellik besh foizi madaniy obyektlar hududida xalqaro tillarda axborot beruvchi avtomatlashtirilgan standlar, QR-kodli ma'lumotnomalar va yagona Wi-Fi zonalarining yo'qligi hududdagi boshqaruvni takomillashtirish zarurligini anglatadi (1-jadval).

Jadval 1: Hududlar kesimida madaniy turizm ko'rsatkichlari (2025-yil holatiga)

Hudud nomlanishi	Jami turistik obyektlar	Mahalliy sayyohlar oqimi (ming kishi)	Xorijiy sayyohlar oqimi (ming kishi)	Xizmat ko'rsatish obyekti daromadi (mlrd so'm)
Farg'ona shahri	45	120.5	15.2	45.6
Qo'qon shahri	112	350.4	48.7	124.3
Marg'ilon shahri	86	210.8	22.4	88.5
Rishton tumani	34	185.0	35.6	65.2
Boshqa tumanlar	140	195.3	12.1	54.8

Yuqorida keltirilgan 1-jadval raqamlarini tahlil qilish asosida hududlardagi madaniy turizm faoliyatining geografik hamda iqtisodiy manzarasini aniq ifodalashimiz mumkin. Tahlil natijalaridan ko'rinib turibdiki, viloyat miqyosida Qo'qon shahri barcha ko'rsatkichlar – jami turistik obyektlar soni (112 ta), mahalliy va xorijiy sayyohlar oqimi hamda xizmat ko'rsatish obyekti daromadi (124.3 milliard so'm) bo'yicha mutlaq yetakchilik qilmoqda. Buning asosiy sababi ushbu hududning o'ziga xos tarixiy brendi shakllanganligi hamda xalqaro hunarmandchilik festivallarining muntazam ravishda yuqori darajada tashkil etib kelinayotganligi bilan bevosita bog'liqdir. Ushbu ommaviy tadbirlar madaniy turizm xizmatlari uchun juda kuchli katalizator vazifasini o'tab beradi. E'tiborga molik yana bir holat shundaki, Rishton tumanida jami turistik obyektlar soni (34 ta) qolgan hududlarga nisbatan kam bo'lishiga qaramasdan, xorijiy sayyohlar oqimi (35.6 ming kishi) bo'yicha u viloyatda ikkinchi o'rinda bormoqda. Bu holat tumanda dunyoga mashhur kulolchilik san'ati o'ziga xos noyob hunarmandchilik klasterini shakllantirganligi hamda o'ziga xos maqsadli auditoriyani jalb qilishga qaratilgan boshqaruvning qisman to'g'ri yo'lga qo'yilganligi natijasidir. Biroq, boshqa tumanlarga tegishli statistik raqamlar (140 ta obyekt va bor-yo'g'i 12.1 ming nafar xorijiy sayyoh) shuni dalolat qiladiki, joylarda faqatgina madaniy merosning mavjud bo'lishi yetarli emas, agarda ushbu obyektlar bozorda turistik mahsulot sifatida to'g'ri qadoqlanmasa va professional darajada targ'ib etilmasa, u o'lik kapital bo'lib qolaveradi. Shu sababli, har bir hududning ixtisoslashuvidan kelib chiqqan holda maqsadli marketing dasturlari va investitsiya jozibadorligini oshirish mexanizmlari joriy etilishi shart (2-jadval).

Jadval 2: Boshqaruv usullarining samaradorlik darajasi (Ekspertlar bahosi, 100 ballik tizim)

Boshqaruv usullari	Davlat sektori bahosi	Xususiy sektor bahosi	Mustaqil ekspertlar bahosi	O'rtacha samaradorlik ko'rsatkichi
Ma'muriy-buyruqbozlik usuli	75	45	50	56.6
Davlat-xususiy sheriklik usuli	85	92	88	88.3

Raqamli platformalar orqali boshqaruv	80	95	94	89.6
Mahalliy jamoa ishtirokidagi boshqaruv	60	85	90	78.3

Muallif ishlanmasi

Tadqiqot doirasida olingan navbatdagi muhim ma'lumotlar hududiy turizmni rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin bo'lgan turli xil boshqaruv usullarining amaliy ahamiyatini ekspertlar baholashi yordamida ko'rsatib beradi. 2-jadvalda ellik nafar malakali soha ekspertlarining xulosalaridan kelib chiqqan holda hisoblangan ko'rsatkichlar keltirilgan. Tahlillar shuni isbotlaydiki, uzoq yillar davomida qo'llanilib kelingan va hali ham ma'lum darajada saqlanib qolayotgan ma'muriy-buyruqbozlikka asoslangan boshqaruv usuli barcha tomonlardan eng past o'rtacha bahoni (56.6 ball) olgan. Bunga mutlaqo teskari o'laroq, bugungi kunning eng ilg'or tendensiyasi hisoblangan raqamli platformalar orqali boshqaruv modeli eng yuqori natijani (89.6 ball) namoyon etdi. Mustaqil ekspertlar va tadbirkorlar axborot texnologiyalari orqali xizmatlarni muvofiqlashtirish va onlayn bron qilish tizimlarini joriy etishni xarajatlarni qisqartirish hamda xalqaro bozorda uzluksiz marketingni amalga oshirishning yagona yo'li deb hisoblaydilar. Davlat-xususiy sheriklik usuli ham juda yuqori samaradorlik ko'rsatkichiga (88.3 ball) ega bo'ldi, chunki bu usul davlatning infratuzilmani tartibga soluvchi rolini xususiy biznesning moslashuvchanligi va kapital kiritish salohiyati bilan mukammal birlashtiradi. Shunisi e'tiborga loyiqlik, mahalliy jamoa ishtirokidagi boshqaruv (community-based tourism) mustaqil ekspertlar tomonidan 90 ballik yuqori ko'rsatkich bilan baholandi. Buning sababi shundaki, madaniy turizm aynan o'sha hudud aholisining bevosita aralashuvi, ularning xalq hunarmandchiligi, milliy oshxona hamda oilaviy mehmon uylari (guest houses) faoliyatini tashkil etishi orqaligina o'zining jozibadorligi va realligini ta'minlay oladi. Ushbu raqamlar tahlili shundan guvohlik beradiki, kelajakda davlat idoralari qattiq nazorat funksiyalaridan voz kechib, ko'proq raqamli texnologiyalarga tayanuvchi, xususiy sarmoyalarni erkin harakatlantiruvchi hamda mahalliy aholining ijtimoiy-iqtisodiy manfaatlarini o'zida ifoda etuvchi moslashuvchan va kompleks boshqaruv siyosatini yuritishga o'tishlari hayotiy zaruratdir.

Olib borilgan tadqiqot natijalari va statistik tahlil ma'lumotlari asosida olingan xulosalar shuni alohida ta'kidlashni taqozo etadiki, hududlarda madaniy turizm xizmatlarini boshqarishni takomillashtirish xalqaro olimlarning ilg'or nazariy ishlanmalari bilan chambarchas bog'liq holda amalga oshirilishi shart. O'rganishlarimiz jarayonida aniqlangan Qo'qon shahri va Rishton tumanidagi hududiy brendlarning sayyohlar oqimiga ijobiy ta'siri britaniyalik olim Greg Richardsning madaniy turizmda meros obyekti va aholi urf-odatlarining uzviy bog'liqligi to'g'risidagi konseptual xulosalarini to'liq tasdiqlaydi [1;18b]. Richards ta'kidlaganidek, sayyohlar shunchaki tarixiy binoni emas, balki jonli jarayonni – hunarmandning kulolchilik charxida qanday asar yaratayotganini ko'rish uchun haq haq to'laydilar. Aynan ushbu yondashuv sababli Rishton tumanidagi kichik ustaxonalar va Qo'qon shahridagi hunarmandchilik markazlari ulkan moliyaviy aylanmaga ega bo'lmoqda. Ammo boshqa tumanlarda kuzatilgan sayyohlar oqimining o'ta pastligi F. Kotler taklif etgan destinatsiya marketingi strategiyasining hanuzgacha mahalliy miqyosda tushunilmaganligi va amaliyotga joriy etilmaganligidan dalolat beradi [2;91b]. Hududlarda turistik infratuzilma mavjud bo'lsa-da, uni ijtimoiy tarmoqlar, xalqaro sayyohlik platformalari (TripAdvisor, Booking va boshqalar) hamda raqamli xaritalar orqali manzilli tarzda targ'ib etmaslik tizimli muammo bo'lib qolmoqda. Bu esa, o'z navbatida, elektron boshqaruv va axborot texnologiyalariga suyanish zarurligini isbotlagan D. Buhalisning aqlli turizm hududlari (smart tourism destinations) to'g'risidagi qarashlari respublikamiz hududlarida tezkorlik bilan o'zlashtirilishi hayot-mamot masalasi ekanligini ko'rsatib turibdi [3;115b].

Mahalliy yirik iqtisodchilarimiz I. Tuxliyev va M. Pardaevlarning O'zbekiston sharoitida davlatning infratuzilmani yaratishdagi tayanch roli haqidagi ilmiy xulosalari qisman o'z ahamiyatini saqlab qolgan bo'lsa-da [4;52b], bugungi kun realligi faqatgina davlat byudjetiga tayanib jahon bozorida raqobatlashish mutlaqo imkonsizligini ko'rsatmoqda. Yuqoridagi ekspertlar bahosidan ko'rganimizdek, davlat-xususiy sheriklik usuli barcha ishtirokchilar tomonidan g'oyatda yuqori baholandi. Davlatning vazifasi faqatgina katta miqdorda yo'l qurish yoki xavfsizlikni ta'minlash emas, balki qadimiy obidalar atrofidagi zonalarida xususiy sektorga butik-mehmonxonalar, zamonaviy avtoturargohlar va sanitar-gigiyena shoxobchalarini qurish uchun huquqiy va ma'muriy erkinliklarni taqdim etishdan iborat bo'lishi lozim [5;82b]. Buning uchun hududiy hokimliklar qoshida barcha xizmatlarni yagona darcha tamoyili asosida taqdim etuvchi maxsus turistik zonalar direksiyalarini tashkil etish maqsadga muvofiqdir. Shuningdek, turizm sohasi bo'yicha mutaxassislarni, gid-tarjimonlarni hamda mehmonxona menejerlarini tayyorlash borasida ham ilg'or yondashuvlarni qo'llash lozim, zero xizmat ko'rsatish sohasidagi har qanday mukammal infratuzilma ham malakasiz kadrlar sababli o'z qadr-qimmatini yo'qotishi hech kimga sir emas. Ushbu muammolarning keng qamrovli yechimi madaniy turizm faoliyatiga jalb qilingan barcha iqtisodiy qatlamlarni, qonun chiqaruvchilarni hamda bevosita iste'molchilarni birlashtiruvchi

zamonaviy boshqaruv paradigmasini yaratishni kafolatlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot doirasida olib borilgan izlanishlar va ko'p o'lchovli iqtisodiy-sotsiologik tahlillar natijasida shunday xulosaga kelish mumkinki, hududlarda madaniy turizm xizmatlarini rivojlantirish va uning boshqaruv usullarini takomillashtirish uzoq muddatli iqtisodiy farovonlikning kafolati hisoblanadi. Maqolada keltirilgan amaliy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, hududiy idoralar tomonidan qo'llanilib kelinayotgan an'anaviy ma'muriy-boshqaruv usullari zamonaviy xalqaro xizmatlar bozorining yuqori talablariga va jadal o'zgaruvchan texnologik tendensiyalarga moslashishda muayyan kamchiliklarga ega. Shundan kelib chiqqan holda, axborot platformalariga tayangan raqamli boshqaruv modellarini joriy etish, tadbirkorlik tashabbuslarini tizimli qo'llab-quvvatlovchi davlat-xususiy sheriklik loyihalarini kengaytirish hamda qishloq va tuman aholisining turizm jarayonlaridagi bevosita ishtirokini rag'batlantirish yuqori moliyaviy rentabellikni ta'minlovchi eng istiqbolli omillar ekanligi asoslandi. Ushbu zamonaviy yondashuvlarning samarali yo'lga qo'yilishi hududiy byudjet tushumlarini keskin oshirish bilan birga, muhim ijtimoiy-madaniy vazifalarni — xususan, yoshlarni barqaror ish o'rinlari bilan ta'minlash va milliy madaniy merosni xalqaro miqyosda keng targ'ib qilish imkoniyatlarini yaratadi.

Mavjud boshqaruv kamchiliklarini bartaraf etish va istiqbolda hududlarda madaniy turizm xizmatlarini sifat jihatidan mutlaqo yangi bosqichga ko'tarish maqsadida bir necha amaliy va strategik tavsiyalar taklif etiladi. Birinchidan, har bir viloyat va tuman kesimida madaniy turizm obyektlarining yagona, xalqaro tillarda ishlovchi, raqamli va interaktiv bazasini yaratish, sayyohlarga onlayn xizmat ko'rsatish imkoniyatini taqdim etuvchi mintaqaviy turistik portallarni ishga tushirish zarur. Ikkinchidan, tarixiy inshootlar va ziyoratgohlar atrofida xususiy investitsiyalarni jalb qilgan holda zamonaviy xizmat ko'rsatish (transport, tezkor ovqatlanish, bank xizmatlari va sanitar shoxobchalar) klasterlarini shakllantirish uchun davlat-xususiy sheriklik loyihalari bo'yicha yuridik ruxsat berish tizimini soddalashtirish va soliq imtiyozlarini joriy qilish talab etiladi. Uchinchidan, hududlardagi mehmonxona menejerlari, turoperatorlar va mahalliy hokimiyat qoshidagi turizm bo'limlari xodimlari uchun destinatsiya marketingi va xalqaro turizm menejmenti bo'yicha muntazam malaka oshirish kurslarini chet ellik mutaxassislarini jalb qilgan holda tashkil etish maqsadga muvofiqdir. Shuning bilan birga, kelgusidagi tadqiqot ishlari respublikamizning turli xil iqlim va geografik sharoitlariga ega bo'lgan boshqa vohalari va cho'l hududlaridagi ekologik hamda madaniy turizm aloqadorligini qiyosiy o'rganishga yo'naltirilishi sohadagi ilmiy izlanishlar ko'lamini yanada kengaytirishga xizmat qiladi. Qat'iy amalga oshiriladigan bunday tizimli yondashuv hududiy iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish bilan birga, milliy o'zligimiz va qadimiy merosimizni dunyo hamjamiyatiga yuksak faxr bilan namoyon etishdek sharafli ishga poydevor bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Richards, G. (2018). Cultural tourism: A review of recent research and trends. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 36, 12-21.
2. Kotler, P., Bowen, J. T., Makens, J., & Baloglu, S. (2017). *Marketing for hospitality and tourism* (7th ed.). Pearson.
3. Buhalis, D., & Amaranggana, A. (2015). Smart tourism destinations enhancing tourism experience through personalisation of services. In *Information and communication technologies in tourism 2015* (pp. 377-389). Springer.
4. Tuxliyev, I. S., & Quدراتov, G. H. (2018). *Turizm iqtisodiyoti. O'quv qo'llanma*. Toshkent: Moliya.
5. Pardaev, M. Q., & Atabaev, N. O. (2020). *Hududlar iqtisodiyotini modernizatsiyalash sharoitida xizmatlar sohasini rivojlantirish muammolari*. Monografiya. Samarqand: Zarafshon.
6. Richards, G. (2018). *Cultural Tourism: Global and Local Perspectives*. Routledge.
7. Timothy, D. J., & Boyd, S. W. (2003). *Heritage Tourism*. Pearson Education.
8. Fletcher, J., & Archer, H. (1991). The multiplier effect of tourism on regional economies. *Tourism Management*, 12(1), 23-34.
9. To'xliyev, N., & Abdullayeva, T. (2019). *Turizm iqtisodiyoti: darslik*. O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti.
10. Tuxfatullin, I. S. (2021). Klaster yondashuvi asosida hududiy turizm bozorini rivojlantirish istiqbollari. *Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar*, (3), 112-125.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100